

عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل تاثیر عوامل محیطی در شکل گیری و پراکنش استقرارهای عصر مفرغ حوزه سرخس

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 14، شماره 51 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مهدی دهمرده پهلوان - مدرس گروه باستان شناسی، مجتمع آموزش عالی گناباد، ایران (نویسنده مسئول)

داود بهروزی فر - دانش آموخته دکتری، گروه باستان شناسی، دانشگاه علوم و تحقیقات، تهران،

خلاصه مقاله:

عوامل زیست محیطی نقش موثری در ایجاد استقرارهای انسانی در هر دوره زمانی دارند. این تاثیرات را می توان بر جذب و دفع گروه های انسانی، نوع و شکل سکونتگاه ها و محوطه های استقراری مشاهده نمود. حوزه سرخس در شمال شرق خراسان از مناطقی از ایران است که به دلیل کمبود پژوهش های باستان شناختی درخصوص چشم انداز زیستی و فرهنگی آن، ابهامات و پرسش های بسیاری مطرح است. در پنجاه سال اخیر، این حوزه مورد مطالعات میدانی هیئت های مختلف قرار گرفته است و چندین محوطه از دوران مفرغ در این منطقه شناسایی شده است. در این مطالعه پرسش اصلی این است که مهم ترین عوامل محیطی تعیین کننده در شکل گیری استقرارهای دوره مفرغ این حوزه کدامند؟ هدف اصلی جستار پیش رو مطالعه زمین سیمای حوزه سرخس و تحلیل تاثیر عوامل محیطی در شکل گیری و پراکنش استقرارهای عصر مفرغ این حوزه است. در این پژوهش ۸ محوطه شناسایی شده هزاره سوم و دوم پیش از میلاد این حوزه با روش توصیفی - تحلیلی، با استفاده از نرم افزار Arc GIS نسبت به متغیرهای طبیعی بررسی شده است. تحلیل یافته ها نمایان ساخته است که این حوزه در عصر مفرغ دربرگیرنده استقرارهایی است که تابع جریان های آبی و دیگر عوامل جغرافیایی مانند تراس و رسوبات رسی بوده اند. در عصر مفرغ استقرارهای با نهشته های اندک در نزدیکی منابع آبی آبراهه ها ایجاد شده اند. این محوطه ها غالباً در محدوده ارتفاعی پایین واقع شده اند و در دوره مفرغ تامین معیشت این حوزه باتوجه به سنجش ارتفاعی و تحلیل جنس خاک این محدوده احتمالاً بر پایه دام داری بوده است و کشاورزی به صورت محدود صورت گرفته است.

کلمات کلیدی:

سرخس، عصر مفرغ، سیستم اطلاعات جغرافیایی، عوامل محیطی، زمین سیما

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030529>

